

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมของหมีควาย (Selenarctosthibetanus)

ในสภาพกักขัง

ชื่อผู้เขียน

นางสาว สายสุรีย์

กิตติโอภากร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาการสอนชีววิทยา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศ สัตะสุวรรณ

ประธานกรรมการ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยวดี

ไพรรพินศาล

กรรมการ

นายสัตวแพทย์ กาญจน์ชัย

แสนวงศ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการศึกษาพฤติกรรมของหมีควาย (Selenarctos thibetanus) ในสภาพกักขังในส่วนสัตว์เชียงใหม่ จำนวน 6 ตัว (เพศผู้ 2 ตัว เพศเมีย 4 ตัว) ทั้งทางด้านพฤติกรรมส่วนตัว พฤติกรรมสังคม และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากความขัดแย้งในสภาพกักขัง โดยวิธีการสังเกต และบันทึกแบบแผนของพฤติกรรมโดยละเอียด พบว่าพฤติกรรมส่วนตัว ได้แก่ การกินอาหาร ในฤดูร้อนกินมากกว่าในฤดูหนาว พฤติกรรมอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ นอกจากการเกาพบในเพศผู้มากกว่าเพศเมีย พฤติกรรมสังคม ได้แก่ ความก้าวร้าวและการผูกไมตรี พบในเพศผู้มากกว่าเพศเมีย การเล่นพบในหมีควายที่อายุน้อย ในสภาพกักขังหมีควายไม่มีการจัดระยะห่างระหว่างตัว และไม่มีการตั้งอาณาเขตถาวร ส่วนพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากความขัดแย้งในสภาพกักขัง ได้แก่ การส่ายหัวไปมา พบในหมีควายเพศผู้ที่มีอายุมากที่สุด การเดินวนเวียนและการสับัดหัว พบในหมีควายเพศเมียที่มีความพิการทางสภาพร่างกาย และการเดินถอยหน้าถอยหลัง พบในหมีควายเพศเมียที่อายุน้อยอยู่.

Research Title Behavior of Asiatic Black Bear (Selenarctos thibetanus) in Captivity

Author Miss. Saisunee Kittiophakorn

M.S. Teaching Biology

Examining Committee:

Assist. Prof. Dr. Narit Sitasuwan **Chairman**

Assist. Prof. Yuwadee Peerapornpisal **Member**

Veterinarian Kanchai Sanwong **Member**

Abstract

Behavior in captivity of the Asiatic black bear (Selenarctos thibetanus) was studied at Chiang Mai Zoo, using six mature individuals (two males and four females). The study included observations of individual behavior, social behavior and the abnormal behavior that appears due to stress under captive conditions. With the individual behavior of eating, it was observed that food consumption was greater in the summer than in winter. The individual behavior of scratching was shown more by males than females, but with all other types of

individual behavior there was no difference between the sexes. Social behavior, aggression and appeasement was seen in males more than in females, and playing was observed in the youngest bear. The bears kept no individual distance and did not show fixed territoriality. Three of them showed abnormal behavior. The oldest male swung its head to the left and right while one of the females that had had a leg maimed and been disfigured by the other bears rolled her head and walked in circles. The youngest female Asiatic black bear walked backwards and forwards.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved